

En attraktiv stad

Moderaterna i Stockholms stad

Rapporten är skriven på uppdrag av Moderaternas förbundsstyrelse i Stockholms stad i syfte att utveckla förbundets politik genom förslag som bidrar till ett bättre liv för Stockholms invånare. Utvecklingsgruppen har behandlat redan beslutad politik samt analyserat nuvarande ståndpunkter för att identifiera relevanta nya förslag. Gruppen har vidare inhämtat kunskap, idéer och erfarenheter både externt och internt samt förankrat arbetet i föreningarna och kommunfullmäktigegruppen.

- Arbetsgruppen har letts av Kristina Axén Olin och Christoffer Hökmark
- Gruppen har bestått av ett tiotal medlemmar från hela staden
- Gösta Lundström har varit huvudsekreterare

Innehållsförteckning

Innehållsförteckning	3
Inledning	4
En friare stadsutveckling	5
Minskad regelbörda	5
En livfull gatubild	7
Restaurangnäringen	9
En romantisk stadsbild	11
Bevarande av arkitektoniskt kulturarv	11
Trafikplanering och stadsmiljö	14
Outnyttjade ytor i Stockholm	16
Staden vid vattnet	18
En stad i rörelse	20
Tillgängliga lokaler, parker och anläggningar	20
Idrott för fler	22
En värdig finansiering av kultur	24
Privat finansiering	24
Offentlig finansiering	28
En kulturhuvudstad i världsklass	33
Lokalt konstnärsklimat	33
Kultur i hela staden	35

Inledning

Stockholm står inför stora utmaningar. Företagsklimatet och befolkningstillväxten går åt fel håll. Kommunens ekonomi försämras och allt fler väljer att bosätta sig på andra platser. De här problemen hör ihop. Vi måste både förbättra företagsklimatet och utveckla stadens attraktivitet. Historiskt sett har människorna flyttat till jobben, men idag flyttar jobben dit människor vill vara. Därför behövs nya reformer för att stärka stadens utbud av kultur, nöjen och idrott. Stockholm har en unik position som Sveriges huvudstad och internationellt nav, men det går inte att ta detta för givet, utan det är något som aktivt måste bevaras och utvecklas.

Trots stadens rikedom på kulturinstitutioner, innovativa företag och historiska miljöer upplever Stockholm idag hinder i form av omfattande regleringar, ineffektiva tillståndsprocesser och en otillräcklig samordning mellan offentliga och privata aktörer. Dessutom finns ett latent attitydproblem bland beslutsfattare, som inte ser till stockholmarnas bästa. Dessa problem begränsar inte bara utvecklingen av kulturella och kreativa näringar, utan påverkar också möjligheten att skapa ett stimulerande stadsliv.

Kulturens roll i stadsutvecklingen är en nyckelfråga. Stockholm har potential att vara en internationell kulturstad av rang, men för detta krävs en strategisk integrering av kultur i stadsplaneringen. Idag saknas en helhetsvision som tar hänsyn till både kulturarv och moderna behov. Historiska miljöer riskerar att förloras till förmån för kortsiktig exploatering, samtidigt som nya byggprojekt inte alltid bidrar till att stärka stadens unika karaktär. En balans mellan bevarande och utveckling är avgörande för att skapa en stad som är både funktionell och estetiskt tilltalande.

Ett annat problem är den geografiska ojämlikheten. Vissa områden har en koncentration av resurser och aktiviteter, medan andra är underutnyttjade och saknar tillräckliga mötesplatser, kulturutbud och idrottsmöjligheter. Samtidigt behövs åtgärder för att öka tillgängligheten till stadens outnyttjade resurser. Vi Moderater anser att Stockholm ska vara en stad där alla invånare, oavsett bostadsort, kan ta del av stadens resurser och möjligheter.

För att ta itu med dessa utmaningar vill Moderaterna i Stockholm utveckla en vision där kultur, näringsliv och samhälle samverkar för att skapa ett blomstrande och attraktivt stadsliv. Byråkratin måste minska och mer flexibla regler behöver införas för att skapa fler möjligheter för privata initiativ och investeringar. Vi vill se en stad där innovation och tradition samverkar.

Vår vision är en stad för boende, besökare och investerare. En romantisk stad med en levande puls, där varje stadsdel bidrar till helheten. En grön, framkomlig och vacker stad vid vattnet. En stad där människor trivs, utvecklas och inspireras. En attraktiv stad.

En friare stadsutveckling

Minskad regelbörda

Stockholms stad ligger på plats 107 i Svenskt Näringslivs ranking över företagsvänliga kommuner. Plats 107 av 290. Staden tappade 14 placeringar mellan 2023 och 2024. Solna, Danderyd och Nacka ligger i topp 15. Kommuner som konkurrerar med Stockholms stad om företag och invånare. Det är viktigt att framhålla att Stockholm kan uppnå en mer levande och innovativ stadsutveckling genom att minska regleringar. Idag begränsar en mängd byråkratiska hinder småföretag och gör det svårt för dynamiska verksamheter att etablera sig, särskilt inom restaurang och kultur.

Idag krävs exempelvis ett omfattande tillståndsförfarande för foodtrucks och pop-up-verksamheter, vilket ofta avskräcker entreprenörer. Genom att förenkla dessa regler kan Stockholm skapa fler möjligheter för unga företagare och bidra till ett livligare gatuliv, särskilt i områden där lokala matställen och kulturverksamheter saknas. Paris och Tokyo har framgångsrikt ökat sin attraktionskraft genom liknande lösningar, och Stockholm kan dra lärdom av dessa exempel.

En flexibel lokaliseringsprincip

För att gynna Stockholms stad måste vi tänka på Stockholm som en region, tänka utanför gränserna och inse att det som gynnar stadens omnejd även gynnar kommunens invånare. I en storstadsregion som Stockholm är det inte bara lokala projekt som frodas, utan även initiativ av regional och nationell karaktär. Enligt lokaliseringsprincipen måste kommunal verksamhet ha en tydlig anknytning till kommunen, vilket kan begränsa möjligheterna att stödja projekt som har större betydelse men som inte strikt ligger inom kommunens geografiska gränser.

För att möjliggöra fler samarbeten och främja större satsningar bör undantagen från lokaliseringsprincipen utvidgas för kulturverksamheter och näringslivsprojekt som bedöms ha ett betydande värde för kommunens invånare. Detta skulle uppmuntra till samarbete mellan kommuner och möjliggöra större kulturella och kommersiella satsningar som kan gagna hela regionen.

Automatisering av tillståndsprocesser

En stor del av ett företagsvänligt klimat är att byråkrati och tillståndsprocesser inte ska stå i vägen för entreprenörer och deras initiativ eller verksamhet. Nacka kommun använder en Bygglövsbot där artificiell intelligens behandlar enklare bygglövsärenden, vilket har förkortat handläggningstiderna avsevärt. Detta är en metod som bör implementeras i Stockholm men inte bara för bygglövs. Automatisering för andra tillstånd bör också kunna användas för att

skapa en mer attraktiv stad. En standardisering av exempelvis matkravet och alkoholtillstånd i hela staden bör kunna förenkla avsevärt för en automatisering av tillståndsgivningen. Förenkling i kombination med automatisering skapar förutsägbarhet och snabbare handläggningstider vilket bör vara ett självändamål i den offentliga förvaltningen.

Verksamhetsbesöksprogram för handläggare

För att skapa ett mer förståelse och ett konstruktivt samarbete mellan myndigheter och verksamheter föreslår Moderaterna att Stockholm inför ett verksamhetsbesöksprogram för handläggare, inspirerat av modellen i Falkenberg. Programmet syftar till att ge handläggare regelbundna insikter i de verksamheter de reglerar, med målet att skapa ett mer realistiskt perspektiv på de utmaningar och behov som näringslivet och kultursektorn möter.

Genom detta besöksprogram får handläggare möjlighet att själva observera arbetsflöden, lära känna företagen och förstå de praktiska konsekvenserna av regler och beslut. Denna praktiska insyn kan leda till en mer välvillig attityd och ett ökat engagemang hos handläggare, vilket minskar risken för byråkratiska hinder och främjar en smidigare tillståndsprocess. I Falkenberg har detta initiativ bidragit till en kultur av ökad samverkan och förståelse, där handläggare i större utsträckning ser sig som stödjande och problemlösande parter snarare än kontrollerande.

Moderaterna vill att Stockholms verksamhetsbesöksprogram även ska innehålla en återkopplingsprocess, där erfarenheter från verksamheterna systematiskt samlas in och används för att förbättra handläggningsrutiner och skapa mer flexibla och verksamhetsanpassade regler. Målet är att bygga en mer positiv attityd bland handläggare och en modernare relation mellan stadens myndigheter och dess näringsidkare, där regelverk upplevs som stödjande istället för hinder.

Handläggare bör också vara geografiskt nära de människor som påverkas av besluten. Vi vill därför även se en lokal förvaltning som innebär att förvaltningen bör ha kontor i så nära anslutning till de berörda områdena som möjligt.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att vidga undantagen från lokaliseringsprincipen för att möjliggöra fler kommunöverskridande kultursatsningar
- att införa en modell för automatiserade tillståndsprocesser
- att implementera ett obligatoriskt verksamhetsbesöksprogram för handläggare

En livfull gatubild

Skyltning och annonsering

För företag och kulturverksamheter som vill marknadsföra sig i stadsmiljön kan kommunala regler för skyltning och annonsering vara både komplicerade och restriktiva. Idag kan det ta flera veckor eller till och med månader, att få tillstånd för skyltning eller tillfällig marknadsföring, vilket gör det svårt för mindre aktörer att snabbt reagera på möjligheter, säsongstrender eller spontana kulturevenemang. Reglerna för skyltstorlek, placering, utformning och material är ofta komplexa och svårtolkade. Dessutom innebär ansökningsprocessen för skyltning ofta höga administrativa avgifter, vilket kan avskräcka mindre företag och kulturevenemang med begränsade budgetar.

Därför vill Moderaterna införa enklare och mer flexibla regler för tillfällig skyltning och marknadsföring för småföretag och kulturevenemang. Vi vill göra det möjligt att använda vissa offentliga ytor för annonsering av tillfälliga evenemang utan krav på långa tillståndprocesser, särskilt under specifika perioder som exempelvis sommarsäsongen.

Företagsvänliga snöröjningsregler

Restaurangägare i Stockholms innerstad vittnar om att reglerna för snöröjning begränsar möjligheten att ha uteservering vintertid. Stockholm har potential att bli en stad där uteserveringar kan vara öppna året runt, men dagens snöröjningsregler gör detta svårt under vintern. Genom att reformera reglerna kan vi göra det möjligt för restauranger och kaféer att fortsätta erbjuda utomhusupplevelser även under de kallare månaderna. Detta skulle skapa en mer levande stadsmiljö året om, där vinterturismen och lokalbefolkningens trivsel ökar.

Öppna upp för marknadsprissättning av gatuutrymmen

Idag finns många outnyttjade ytor i Stockholm och många platser möter inte invånarnas efterfrågan. Genom att auktionera ut gatuutrymmen för uteserveringar och småföretag kan staden skapa mer levande områden och samtidigt generera intäkter. Exempelvis har städer som Barcelona framgångsrikt omvandlat tidigare parkeringsplatser till sittplatser för restauranger och kaféer, vilket har gett gatorna nytt liv. Moderaterna i Stockholms stad vill därför utreda en sådan modell för vissa utvalda områden i kommunen.

Flexibla bullerregler och längre öppettider

Idag är det svårt för nattklubbar och musikscener att överleva på grund av strikta bullerregler och begränsade öppettider, vilket gör att kulturlivet riskerar att kvävas. Stockholms bullerregler måste anpassas efter de specifika behoven som finns i olika områden. I centrala delar där nattliv, restauranger och evenemang är en naturlig del av stadslivet bör bullerreglerna vara flexibla. En rigid inställning till ljudnivåer hämmar stadens kulturella och

ekonomiska utveckling. Genom att skapa differentierade bullerregler kan vi balansera ett levande stadsliv med boendes välbefinnande, utan att offra Stockholms attraktionskraft.

Amsterdam och Berlin har framgångsrikt tillämpat mer flexibla bullerregler i vissa områden, där klubbar och musikscener kan vara öppna till tidiga morgontimmar utan strikta ljudkrav. Om Stockholm tillämpar liknande regler kan staden skapa mer dynamiska kvällsmiljöer utan att störa boende.

Nightmayor

"Nightmayor" är en innovativ roll som först introducerades i Nederländerna, specifikt i Amsterdam, för att hantera och utveckla stadens nattliv. Inspirationen kom från insikten att nattlivet är en viktig del av stadens ekonomi, kultur och sociala sammanhang, men också en källa till utmaningar, såsom buller, säkerhet och konflikt mellan olika intressen. Nightmayor fungerar som en brygga mellan stadens nattlivsaktörer klubbar, barer, evenemangsarrangörer och lokala myndigheter, invånare samt andra intressenter.

I rollen som Nightmayor kombineras ledarskap och en förståelse för stadens kulturella och ekonomiska behov. Syftet är att skapa en balans mellan att stödja en levande och attraktiv nattkultur samtidigt som man minimerar negativa effekter för stadsdelar och invånare. I praktiken kan detta innebära att arbeta för bättre regleringar, skapa nätverk mellan olika aktörer och förespråka för lösningar som tillgodoser både stadens näringsliv och invånarnas behov.

Amsterdam framhålls ofta som en modell där Nightmayor-programmet bidrog till att utveckla ett tryggt, innovativt och ekonomiskt blomstrande nattliv, samtidigt som man hanterade konflikter proaktivt. Idén har sedan spridit sig till andra städer världen över, som har anpassat konceptet efter sina egna lokala behov och förutsättningar. Moderaterna i Stockholms stad vill införa en liknande roll i Stadshuset.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att förenkla och tydliggöra reglerna för skyltning och annonsering
- att utreda möjligheten att öppna upp för marknadsprissättning av gatuutrymmen
- att se över rutiner och regler kopplade till snöröjning i syfte att underlätta för uteserveringar
- att diversifiera bullerreglerna i Stockholm
- att helt avreglera öppettiderna för alla verksamheter
- att Införa ett pilotprojekt med en så kallad Nightmayor

Restaurangnäringen

Ny alkoholpolitik för Stockholms stad

Stockholm står inför ett behov av att modernisera sin alkoholpolitik för att bättre möta invånarnas efterfrågan och samtidigt stödja stadens näringsliv. Genom att införa mer flexibla regler kring alkoholserving kan vi skapa en mer levande och attraktiv stad för både stockholmare och besökare. Moderaterna vill se fler uteserveringar året runt, underlätta för restaurang- och kroglivet genom att tillåta obegränsade öppettider samt ta bort kravet på att servera tillagad mat i samband med alkoholförsäljning. Möjligheten att sälja alkohol bör även tillåtas vid andra verksamheter som frisörer, florister med flera.

Champagnefrukost på hotell och restauranger

Idag reglerar alkohollagen när alkohol får serveras, vilket innebär att alkohol inte kan serveras före klockan 11 på hotell och restauranger. Detta skapar orimliga hinder för exempelvis brudpar som vill fira med en champagnefrukost. Att tillåta champagnefrukost skulle innebära en mer angenäm upplevelse för gäster, utan att inskränka folkhälsan. Genom att ändra 8 kap. 19 § i alkohollagen skulle hotell och restauranger få större frihet att möta sina gästers önskemål.

Färdigblandade drinkar på restauranger och barer

Stockholm är känt för att ha några av världens bästa barer, men den nuvarande lagstiftningen kring förblandade drinkar hämmar utvecklingen av bar- och restaurangscenen. Den nuvarande lagen förbjuder servering av förblandade drinkar, något som många bartenders och restauranger redan ignorerar eftersom regeln är föråldrad. Att avskaffa förbudet mot förblandade drinkar skulle underlätta för branschen och modernisera dryckesupplevelsen för gäster, vilket skulle göra Stockholm till en ännu mer attraktiv destination.

Geografiska alkoholtillstånd

Ett annat steg för att förenkla alkoholserving i Stockholm är att införa geografiska alkoholtillstånd. Idag gäller ett serveringstillstånd för en specifik verksamhet, men för områden där flera restauranger och barer är belägna nära varandra skulle gemensamma serveringsområden vara en lösning. Detta innebär att gäster kan köpa en dryck på ett ställe och ta med den till en närliggande inrättning. Ett sådant system används redan på festivaler och skulle kunna tillämpas i utvalda delar av Stockholm för att skapa en mer flexibel och trivsamt serveringsmiljö.

Slopat matkrav för alkoholserving

Nuvarande regler ställer krav på att verksamheter som vill servera alkohol måste erbjuda omfattande matservice. Detta är en stor kostnad för många mindre baren och pubar som hellre vill fokusera på dryckesförsäljning. Dessutom kan matkravet skapa tolkningsproblem för företagare. Genom att slopa matkravet skulle vi kunna underlätta för fler verksamheter att erbjuda alkoholförsäljning, vilket både gynnar företagen och skapar ett mer varierat utbud för besökare och stockholmare.

Medtagande av eget vin till och från restauranger

För att modernisera och öka valfriheten i Stockholm bör vi se över Systembolagets monopol. Genom att tillåta att gäster tar med eget vin till restauranger kan vi skapa en mer flexibel restaurangscen som lockar fler besökare och turister. Det ger dessutom restauranger möjligheten att fokusera på matupplevelsen och skapa en mer personlig service, vilket gör Stockholm till en ännu mer attraktiv matdestination. Detta är dock idag hindrat av bland annat Systembolagets monopol. Det bör dessutom vara möjligt att ta med en flaska hem när butikerna stängt. Detta är idag redan möjligt i exempelvis Finland.

Servering på arenorna

Stockholm ska vara en stad där idrott, kultur och nöjesliv går hand i hand. En viktig del i detta är att modernisera regelverken kring försäljning av alkohol på våra fotbollsarenor. Vi vill därför tillåta försäljning av starköl under matcher. Detta ska ske under ansvarsfulla former, där företagen och föreningarna själva får möjlighet att styra och utveckla verksamheten. En sådan reform skulle inte bara bidra till en mer attraktiv besöksupplevelse, utan också stärka klubbarnas intäktsmöjligheter och därmed det lokala föreningslivet.

Möjligheten att köpa en öl och umgås med vänner på arenan är en självklarhet i många andra europeiska städer, där det är en naturlig del av idrottskulturen. Vi moderater ser detta som ett konkret steg för att förena idrott, krogliv och kultur i Stockholm, samtidigt som vi stärker stadens varumärke som en modern och öppen metropol.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att i grunden reformera alkoholpolitiken nationellt och tillämpningen i Stockholm
- att tillåta alkoholservice dygnet runt på restauranger, hotell och vid andra verksamheter
- att avskaffa förbudet mot färdigblandade drinkar
- att införa geografiska alkoholtillstånd
- att slopa matkravet vid alkoholförsäljning
- att tillåta medtagande av alkohol till och från baren och restauranger
- att tillåta försäljning av starköl på fotbollsarenorna

En romantisk stadsbild

Bevarande av arkitektoniskt kulturarv

Att bevara och utveckla Stockholms romantiska stadsbild innebär att skydda stadens unika kulturarv och historia samtidigt som vi möjliggör en modern och långsiktig stadstillväxt. Detta kräver en ansvarsfull balans där äldre byggnader och miljöer inte offras för kortsiktig exploatering, utan tvärtom värdesätts som en integrerad del av stadens identitet. Det innebär också att vi ska uppföra byggnader värda att bevara som smälter in i den så uppskattade klassiska stilen.

Moderaterna ska arbeta för att minska risken för ovarsamma rivningar av historiska byggnader och miljöer. I stället bör vi satsa på att restaurera och återställa byggnader som kan återfå sin forna prakt och därmed förstärka stadens kulturella värde. Sådana projekt kan stärka Stockholms identitet som en historisk kulturstad och skapar ett inspirerande stadslandskap som generationsvis kan uppskattas och vårdas. Staden bör även se över de ramavtal som ingås med anlitade arkitekter. Detta för att uppnå mer variation och klassisk stil vid nybyggen.

Staden ska bevaras i sin särprägel med sin koppling till det förflutna. Vi bör arbeta för att skydda byggnader, parker och miljöer som speglar Stockholms utveckling genom seklen. Detta innefattar att värna de områden och byggnader som är unika för staden. Vår strategi ska vara att skapa riktlinjer och regelverk som säkerställer att alla nya byggprojekt bidrar till stadens karaktär och inte inkräktar på dess kulturhistoriska miljö.

Kyrkor och begravningsplatser

Kyrkor och begravningsplatser utgör en betydande del av stadens kulturarv och bidrar till dess unika identitet. Dessa platser är inte bara historiska monument utan också viktiga samlingspunkter för andlighet, reflektion och gemenskap. Moderaterna anser att en attraktiv stad ska värna dessa miljöer. Kyrkor och begravningsplatser ska dessutom vara fredade från pulkaåkning, solbadare och andra parkaktiviteter som inte hör hemma på en plats där människor sörjer och minns sina nära och kära.

Stockholms kyrkor och begravningsplatser speglar stadens historia och arkitektoniska utveckling. Att bevara och vårda dessa miljöer är avgörande för att säkra att kommande generationer kan ta del av detta unika arv. Moderaterna förespråkar ett nära samarbete mellan staden, Svenska kyrkan och andra berörda aktörer för att säkerställa att restaureringar och underhåll utförs på ett hållbart och respektfullt sätt. Särskilt viktigt är att skydda mindre kyrkor och begravningsplatser som riskerar att hamna i skymundan.

Kyrkobyggnaderna behöver statliga anslag för att överleva. Idag fördelas Kyrkoantikvarisk ersättning av Riksantikvarieämbetet till stiftet. På Gotland har aktörerna varit kreativa för att kunna underhålla de 92 medeltida kyrkorna, trots en liten folkmängd. Där har det bildats en samfällighet. Alla gotländska församlingar och stiftet har gått samman i Samfälligheten Gotlands kyrkor. Styrelsen består av präster, förtroendevalda, ekonomer, byggmästare och antikvarier. På så vis har samfälligheten råd att restaurera några kyrkor per år och hålla beståndet med alla kyrkobyggnader i skick. Moderaterna vill därför se liknande metoder för att effektivisera bevarandet av det kulturarv som kyrkorna i Stockholm utgör.

Gamla stan

Gamla stan är Stockholms historiska hjärta, men riskerar att förvandlas till en turistikuliss där stockholmare inte längre kan leva, arbeta eller känna sig hemma. För att bevara stadsdelens unika charm måste vi säkerställa att den är en levande och attraktiv plats för både boende och besökare.

Det räcker inte med att bevara byggnadernas exteriörer – även interiörerna behöver skyddas för att undvika att historiska miljöer omvandlas till opersonliga ytor för enbart kommersiellt bruk. Samtidigt måste vi förbättra livskvaliteten för dem som bor och arbetar i Gamla stan. Bullret och avgaserna från Centralbron utgör ett stort problem för stadsdelen. Att minska denna påverkan genom trafikåtgärder är avgörande för att skapa en bättre miljö.

För att Gamla stan ska förbli levande behöver vi också se till att det finns bostäder och verksamheter som inte enbart är beroende av turism. Småskaliga butiker, lokala hantverkare och andra verksamheter som bidrar till stadsdelens identitet måste ges möjlighet att utvecklas. Samtidigt behöver vi skapa fler mötesplatser för både stockholmare och turister, så att Gamla stan kan vara en plats där historia, kultur och vardagsliv möts.

Vi moderater vill arbeta för en långsiktig strategi som skyddar Gamla stans historiska arv, förbättrar miljön och stärker dess roll som en levande stadsdel i Stockholm. Detta är en del av vår vision för en stad där alla delar, gamla som nya, bidrar till en modern och attraktiv huvudstad.

Upplysta fasader

Ett upplyst Stockholm bidrar inte bara till trygghet utan skapar också en levande och inbjudande stadsmiljö som både invånare och besökare kan uppskatta. Moderaterna i Stockholm föreslår därför en satsning på upplysta fasader för att förhöja stadens karaktär och trivsel under dygnets mörka timmar. Genom belysning kan vi lyfta fram historiska byggnader, moderna landmärken och skapa en visuell koppling mellan stadens olika områden.

Att belysa fasader på strategiska platser längs promenadstråk, vid parker och centrala platser ökar trygghetskänslan genom att minska mörka ytor och därmed också skapa

förutsättningar för ett mer levande och tryggt stadsliv, kvällstid. Samtidigt är det viktigt att belysningen utformas med hänsyn till hållbarhet och energieffektivitet, genom användning av LED-teknik och tidsstyrd belysning.

Moderaterna vill också ge företag och fastighetsägare större möjligheter att dekorera och belysa sina fasader under särskilda högtider, festivaler eller kulturevenemang. Genom att tillåta kreativ belysning som kan anpassas efter säsong och specifika event, kan vi skapa en stad där belysningen blir en naturlig del av kultur- och evenemangslivet och stärker Stockholms position som en modern, dynamisk och attraktiv stad.

För att göra det enklare för fastighetsägare och företagare att bidra till stadens upplysta miljö, föreslår Moderaterna en översyn av regelverket kring fasadbelysning. Idag kan tillståndsprocesser och byråkrati göra det svårt och kostsamt att installera belysning på byggnader, även när belysningen är utformad med hänsyn till omgivning och miljö. Genom att förenkla dessa regler och göra processen mer effektiv kan vi sänka tröskeln för att sätta upp fasadbelysning.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att bevara och återställa Stockholms arkitektoniska kulturarv
- att se över och effektivisera finansiering och bevarande av kyrkor
- att minska exploateringen av Gamla stan och bevara stadsdelen för de boende
- att en heltäckande plan för bevarande och utveckling av Gamla stan ska tas fram
- att lysa upp fler fasader i Stockholm

Trafikplanering och stadsmiljö

För att utveckla stadens framkomlighet och samtidigt bevara dess skönhet behöver trafikplaneringen anpassas till både nuvarande och framtida behov och genom att flytta biltrafiken under markytan kan vi skapa fler bilfria zoner i Stockholms innerstad. Det innebär att vi omvandlar ytor som idag upptas av parkering och trafik till plats för gångstråk, torg och grönområden. En underjordisk trafiklösning skulle minska bullret, förbättra luftkvaliteten och bevara stadens visuella estetik. Det skulle dessutom förbättra framkomligheten för bilister.

För att skapa en mer trivsam och gångvänlig stadsmiljö bör vi arbeta för fler upphöjda övergångsställen, skyddade korsningar och förkortade avstånd mellan trottoarerna. Dessa åtgärder underlättar för gående och bidrar till tryggare korsningar. Med fler platser för uteserveringar, bänkar och växtlighet i gatuhörnen skapas också fler mötesplatser och sociala ytor som stärker stadens gemenskap.

Sammanfattningsvis vill Moderaterna skapa en stadsmiljö, där vi bygger för framtiden utan att offra det förflutna. Stockholm ska fortsätta att vara en romantisk stad som förenar skönhet och funktionalitet, en plats där historien levandegörs i en modern och hållbar miljö.

Hållbar och klimatsmart planering

Moderaterna vill se en detaljerad strategi för hållbar stadsutveckling, med långsiktiga riktlinjer för att implementera klimatanpassningar i stadsplanering, såsom grönare stadsdelar, energisnåla byggnormer och utökade satsningar på förnybar energi. Detta inkluderar även planer för energieffektivisering i offentliga byggnader, smart belysning i staden, och ytterligare initiativ för att minska stadens klimatavtryck.

Genom att prioritera stenbelagda gator och gångstråk kan vi skapa en starkare koppling till stadens historiska gatumiljö. Kullersten ger staden en känsla av tidlöshet och autenticitet, samtidigt som gågator uppmuntrar till ett mer hållbart stadsliv där fotgängare får företräde. Stockholm kan även bli en bättre cykelstad, men då måste också nya cykelvägar byggas. Moderaterna vill därför att staden och de omkringliggande kommunerna ska prioritera arbetet med att få ett regionalt nätverk av cykelvägar på plats.

Behovet av flygplatser i Stockholm

Ett väl fungerande nätverk av flygplatser är avgörande för att säkerställa Stockholms position som en ledande internationell kulturstad. Tillgången till effektiva flygförbindelser gör det möjligt för konstnärer, musiker, författare och andra kulturutövare att enkelt resa till och från staden. Detta är en förutsättning för att Stockholm ska kunna fortsätta locka världsberömda evenemang, turnéer och utställningar, men också för att möjliggöra de kulturutbyten som berikar stadens identitet.

Stockholm ska vara en växande global metropol, och med konkurrensen från andra nordiska städer är det viktigare än någonsin att vi erbjuder smidiga resmöjligheter för både kulturutövare och besökare. Vi måste också säkerställa att flygplatserna runt Stockholm är tillgängliga, väl anslutna till kollektivtrafiken och kan möta efterfrågan både idag och i framtiden.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att utveckla stadens infrastruktur för att göra den mer hållbar och allsidig
- att utreda förutsättningarna för fler bilfria ytor
- att utvidga samarbetet inom regionen för att bygga ett nätverk av cykelbanor
- att Stockholm i framtiden ska ha flygplatser i världsklass

Outnyttjade ytor i Stockholm

Tak

Stockholm har omkring 630 hektar platta tak, vilket motsvarar nästan två gånger Djurgårdens yta. Dessa outnyttjade takytor är en enorm resurs för staden och kan användas för att skapa både gröna ytor och platser för rekreation.

Genom att omvandla tak till gröna ytor kan Stockholm skapa trivsamma och hållbara stadsmiljöer. Gröna tak bidrar till att sänka temperaturen i byggnader under sommaren, minska bullernivåer och rena luften genom att fånga upp partiklar och förbättra luftkvaliteten. Dessutom ökar gröna tak den biologiska mångfalden genom att ge utrymme för pollinerande insekter och växter. I områden som Kungsholmen och Vasastan, där det är ont om grönytor, kan platta tak på kommersiella byggnader och bostadshus omvandlas till gröna tak med växtlighet och till och med mindre trädgårdar. Dessa tak kan också göras tillgängliga för de boende och skapa gemensamma ytor för avkoppling.

Mindre tillgängliga takytor i Stockholm har stor potential för solcellsinstallationer, vilket kan bidra till stadens klimatmål genom att producera hållbar energi lokalt. Att installera solceller på taken skulle göra Stockholm mer självförsörjande och minska koldioxidutsläppen, samtidigt som det kan ge ekonomiska fördelar för fastighetsägare. Industrifastigheter och offentliga byggnader, såsom skolor och sjukhus, har ofta stora platta tak som är idealiska för solcellsinstallationer. Med stöd till installation av solceller kan Stockholm snabbt öka sin produktion av förnybar energi och bli en föregångare för hållbar stadsutveckling.

Broar

Ytorna under Stockholms broar, såsom Västerbron och Skanstullsbron, omfattar totalt flera tusen kvadratmeter som idag ofta bara används som parkeringsplatser eller står helt tomma. Dessa ytor kan enkelt göras om till platser för exempelvis sportanläggningar: Skateramper, klätterväggar eller basketplaner, där de skyddas från väder och kan användas året om. Ytorna behöver av naturliga skäl inte heller omfattas av samma bullerregler som andra platser och kan därför användas för nattklubbar och musikevenemang.

Kajer

Kajerna i Stockholm är kända för sin skönhet, men stora delar används enbart för parkering eller är otillgängliga för allmänheten. Genom att förbättra tillgängligheten och tillhandahålla fler aktiviteter i deras närområden kan kajerna bli ännu mer uppskattade. Stockholm har cirka 50 hektar outnyttjade kajområden som skulle kunna utvecklas. En konvertering av dessa ytor kan tillföra uppskattningsvis 15–20 miljoner kronor årligen till stadens intäkter genom nya affärsverksamheter och hyror från exempelvis pop-up-evenemang och marknader. Exempelvis är Skeppsbrokajen en central plats i Stockholm, men används till stor del för

parkering. Genom att istället etablera fler restauranger, food trucks och tillfälliga konstutställningar här kan platsen bli mer inbjudande och dra fler besökare.

Solvända fasader

En analys av Stockholms stadsbild identifierade cirka 25 kilometer solvända fasader, främst i lugnare områden och bostadsområden. Dessa fasader är en underutnyttjad resurs med stor potential att bli sociala och kommersiella ytor. Genom att utveckla dessa solvända väggar till attraktiva mötesplatser och verksamheter kan staden förbättra tillgången till gemensamma utrymmen för både invånare och besökare.

Solvända fasader kan användas för att tillhandahålla uteserveringar som lockar till mer liv och rörelse i stadsdelar. Genom att placera bord och stolar längs soliga fasader kan Stockholms kaféer och restauranger öka sitt sittplatserbudande utomhus och samtidigt skapa inbjudande miljöer.

Solvända fasader lämpar sig även för vertikal grönska, som både skapar trevliga miljöer och bidrar till bättre luftkvalitet i staden. Genom att plantera klätterväxter och hängande trädgårdar längs fasaderna kan staden bidra till ökad biologisk mångfald och samtidigt förbättra stadsbilden. Gröna väggar bidrar till svalka på sommaren och kan minska bullernivåerna i områden där trafiken är tät.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att använda stadens tak för utveckling av solceller och gröna ytor
- att utnyttja ytor under broar för idrott, musik och annan passande verksamhet
- att tillgängliggöra stadens kajer för rekreation och stadsliv
- att främja tillkomsten av uteserveringar och växtlighet vid stadens solvända fasader

Staden vid vattnet

För att stärka Stockholms attraktivitet och livskvalitet är miljön och tillgången till naturliga badmöjligheter mycket viktiga. I New York Times reportage om städer där invånarna kan bada mitt i staden hamnade Stockholm inte ens på listan, istället inkluderades städer som Köpenhamn och Zürich tack vare sina säkra och lättillgängliga badmöjligheter i stadsmiljö. Nyligen uppmärksammades även Paris för att ha öppnat Seine för simning efter år av arbete med att förbättra vattenkvaliteten, vilket också skapade en trend inom rörelsen för "Swimmable Cities".

Luft- och vattenkvalitet

Stockholm har relativt god luftkvalitet, men det finns fortfarande förbättringsområden. Enligt miljödata från stadens miljöförvaltning ligger luftföroreningar, särskilt kvävedioxid, över WHO:s riktlinjer i vissa delar av Stockholm, särskilt kring större trafikleder. Vad gäller vattenkvalitet har Mälaren och Saltsjön periodvis goda värden, men det förekommer bakteriehalter som under vissa perioder gör vattnet otjänligt för bad. Att förbättra dessa nivåer för att möjliggöra regelbundna bad möjliga även i centrala Stockholm kan bidra starkt till stadens levnadsmiljö och klimatmål.

Förbättrad badvattenkvalitet och ökad transparens

Att Stockholm har ett bra badvatten är centralt för stadens attraktivitet och för invånarnas hälsa. Moderaterna föreslår att badvattenövervakningen utvecklas och görs ännu mer transparent, för att både upprätthålla god kvalitet och öka tillgängligheten till vattennära områden. För detta ändamål kan badvattenkvaliteten vid stadens 31 officiella strandbadplatser längs Mälaren och Saltsjön kontrolleras oftare och resultaten delas med allmänheten i realtid. En sådan reform skulle ge invånare och turister direkt insyn i vattenkvaliteten på de platser där de planerar att bada.

Vi föreslår också att stadens miljöförvaltning genomför utökade vattenprover vid fler punkter och inför ny teknik för snabbare analys av vattenkvaliteten. Detta innebär att provtagningar för bakterier, kan kompletteras med mätningar av miljögifter och andra föroreningar, med särskilt fokus på strandnära områden som är populära bland badgäster.

Näringsverksamhet vid vattnet

Stockholm är en unik vattenstad, och det är hög tid att stadens närhet till Mälaren och Saltsjön nyttjas fullt ut. Moderaterna i Stockholm vill därför underlätta för fler privata initiativ som drar nytta av stadens vattenläge, genom att utveckla infrastrukturen och skapa nya möjligheter för entreprenörer och kulturaktörer.

Vi föreslår fler tillgängliga bryggor och vattennära områden där entreprenörer och kreativa näringsidkare kan etablera mobila verksamheter – allt från fler privata båtlinjer, restaurangbåtar och glassförsäljning till små kulturutställningar på flytande plattformar. För att skapa levande vattennära miljöer ska även mobila matförsäljningskoncept till havs tillåtas, inspirerat av pizzabåten vid Storholmen. På samma sätt som foodtrucks på land, bör båtar kunna erbjuda mat, glass och dryck utan att vara permanent förankrade vid en brygga.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att förbättra luft- och vattenkvaliteten i Stockholm
- att badvattenövervakningen utvecklas och görs mer transparent
- att underlätta för fler privata initiativ som drar nytta av stadens vattenläge, genom utvecklad infrastruktur samt förenklade tillstånd och regleringar

En stad i rörelse

Tillgängliga lokaler, parker och anläggningar

För att Stockholm ska bli en ännu mer attraktiv och trivsamt stad behöver stadens lokaler och parker nyttjas mer effektivt och öppnas upp för fler verksamheter och initiativ. Moderaterna föreslår därför en strategi som syftar till att maximera tillgängligheten till stadens idrottslokaler, parker och andra gemensamma ytor. Kommunens skolor har idrottslokaler som ofta står tomma under kvällar och helger, vilket innebär en outnyttjad potential för Stockholms idrottsliv. Genom att öppna dessa lokaler även för idrottsföreningar efter skoltid kan Stockholm skapa upp till 4 500 bokningsbara timmar per månad, något som både främjar folkhälsan och stärker föreningslivet.

Trygga parkföreningar

Stadens parker är naturliga samlingsplatser som bidrar till invånarnas hälsa och välbefinnande. För att öka tryggheten och tillgängligheten för motionärer och rekreation, vill Moderaterna investera i bättre belysning och skapa en tryggare miljö i stadens grönområden. Att engagera boende i skötseln av parker genom exempelvis trädgårdsföreningar skulle också kunna stärka den lokala gemenskapen. När människor känner ett ägarskap över sin närmiljö bidrar de också till att hålla den ren och säker. Genom att främja privata parkföreningar, där boende får möjligheten att delta i trädgårdsskötsel och parkunderhåll, vill vi öka engagemanget och skapa grönområden som boende kan vara stolta över.

Rörelse i hela staden

Stockholm är en vacker stad med goda förutsättningar till idrott. Inte minst inbjuder stadens vatten till rörelse. Staden ska vara en plats där motionsidrott kan bedrivas i stadskärnan och där stora idrottsevenemang bjuds in till centrala platser. Precis som när det gäller näringslivsklimat i staden krävs en förändring i attityder och en lång rad förenklingar av tillståndprocesser för att åstadkomma en förändring. Engagemanget finns men staden måste vara mer lösningsorienterad för att släppa loss kreativiteten inom idrottsrörelsen också i stadskärnan.

Privata och offentliga partnerskap för idrottsytor

För att öka tillgången till idrottsanläggningar vill Moderaterna att Stockholms stad samarbetar mer med privata aktörer och föreningar. Staden ska upprätta långsiktiga partnerskap med privata företag och föreningar som kan driva och underhålla idrottsanläggningar. Kommunen bör erbjuda subventionerade arrenden eller andra incitament till aktörer som investerar i och driver anläggningar för barn och ungdomar. För att uppmuntra företag och privatpersoner att investera i idrottsanläggningar vill vi även erbjuda skatteincitament till företag och

privatpersoner som gör ekonomiska bidrag till idrottsprojekt i staden, särskilt projekt som gynnar ungdomsidrott och ger tillgång till idrott för grupper som annars har svårt att delta.

Förenkla förutsättningarna för idrottsanläggningar

För att minska byråkratin kring tillstånd för att bygga och använda idrottsytor vill Moderaterna i Stockholm göra det enklare och snabbare för föreningar och privata aktörer att ansöka om tillstånd för idrottsaktiviteter, utomhusanläggningar och evenemang. Det kan inkludera att införa ett "snabbspår" för idrottsinitiativ med stort behov, särskilt i områden med brist på anläggningar.

Bristen på idrottsytor och hallar är mycket stor i Stockholm. Att bygga ikapp det stora behov som finns är knappast möjligt med de förutsättningar som råder. Moderaterna vill därför släppa fram fler enkla hallar – där både kraven på byggnationen och förväntningarna från de aktiva är lägre.

För att utnyttja stadens gröna ytor och för att skapa mer lättillgängliga idrottsplatser kan vi omvandla vissa delar av Stockholms parker och grönområden till småskaliga idrottszoner, som kan rymma allt från utegym och löpbanor till basket- och fotbollsplaner. Tillgängligheten kan säkerställas genom enkla bokningssystem online som gör att dessa ytor kan nyttjas av både organiserade grupper och spontana utövare.

Utveckling av det digitala bokningssystemet

För att göra det enklare att hitta och boka idrottsytor behöver den digitala bokningsplattformen utvecklas genom att samla alla tillgängliga idrottsanläggningar och spontanidrottsytor i Stockholm. Plattformen kan även kopplas till en app där invånare enkelt kan hitta lediga tider, anmäla sig till aktiviteter och boka ytor för spontana aktiviteter. Detta förutsätter såklart även ett strikt ansvar för arrangören så att lokaler och ytor hålls i gott skick. För att skapa en effektiv lösning bör även denna plattform omfatta andra kulturlokaler.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att utveckla en strategi som syftar till att maximera tillgängligheten till stadens idrottslokaler, parker och andra gemensamma ytor
- att skapa förutsättningar för privata parkföreningar
- att kommunen ska ingå fler privata partnerskap och ge incitament för privata aktörer att bistå i arbetet med att tillgängliggöra stadens lokaler, parker och andra gemensamma ytor
- att förenkla förutsättningarna för att bygga, använda och underhålla idrottslokaler
- att uppgradera bokningsplattformen för lokaler, parker och anläggningar för att effektivisera tillgängligheten

Idrott för fler

Moderaterna värnar civilsamhället och idrotten utgör en betydande del av detta. Vår övertygelse är att engagemanget som finns i föreningslivet inte kan ersättas av eller skapas av det offentliga. Stadens roll är att istället skapa förutsättningar för eldsjälar och engagerade att förverkliga sina idéer. Politiken skapar inte idrott – det gör föreningarna, föräldrarna, barnen och de aktiva. Moderaterna står vidare för en politik som skapar ökade möjligheter för motion, idrott och friluftsliv. Vi värnar särskilt ett idrottsliv där resurser riktas mot barn och unga från miljöer där idrottsaktiviteter inte är ett självklart val.

Idrotten är en källa till stor glädje och livslångt lärande för många människor och ger förutsättningar för att fler ska kunna leva friskare liv högre upp i åldrarna. Därför är det oroande att barn och unga i större utsträckning än tidigare slutar eller aldrig börjar idrotta. Moderaterna vill att alla barn och unga ska få chansen att hitta glädjen med idrott och vi vill därför verka för fler idrottstimmar i skolan och en stärkt roll för idrotten på fritidshemmen.

Utveckla Fritidsbanken

Fritidsbanken började som ett lokalt initiativ i Värmland för att låna ut sportutrustning gratis, vilket sedan har spridits till många andra kommuner i Sverige. Fritidsbanken fungerar som ett bibliotek där invånare kan låna sport- och fritidsutrustning gratis. Målet är att sänka trösklarna för att delta i idrott och erbjuda möjligheter för alla att prova på olika sporter. Fritidsbanken har gjort det möjligt för fler barn och ungdomar, särskilt från familjer med ekonomiska begränsningar, att delta i idrott. Initiativet har också uppmuntrat återbruk och minskat behovet av att köpa ny sportutrustning. Moderaterna i Stockholms stad vill se en utveckling av detta projekt. Idag finns Fritidsbanken i Skärholmen och vi vill se att det även inrättas i Järva. Det bör även utvecklas för att i högre grad inkludera lokala näringsidkare och idrottsföreningar.

Nattfotboll

Nattfotboll i Uppsala är en satsning från Uppsala kommun och lokala föreningar för att erbjuda ungdomar en trygg plats att spela fotboll på helgkvällar. Ungdomar mellan 12 och 20 år kan delta i fotbollsträningar och matcher sent på kvällen. Programmet hålls i områden som Gottsunda och Gränby, där ungdomarna erbjuds en säker miljö att aktivera sig i och få stöd från vuxna ledare. Nattfotboll har skapat en trygg samlingsplats för ungdomar i Uppsala, minskat risken för brott och ökat gemenskapen i områdena. Satsningen har även bidragit till minskad ungdomskriminalitet och främjat en aktiv livsstil bland deltagarna. Vi vill att konceptet även implementeras i Stockholms stad.

Stärkt simkunnighet

Att inte vara simkunnig är en källa till utanförskap, bristande möjligheter till motion och rekreation samt en direkt risk för den enskilde och omgivningen, inte minst i en skärgårdstad som Stockholm. Vi vill därför se satsningar på simkunnighet, särskilt för elever som inte når godkänt i ämnet idrott och hälsa, samt nyanlända. Ytterligare samarbete bör ske med skolan för att stärka insatser för simundervisning och ökad vattenvana. Moderaterna i Stockholms stad vill även se större nationella satsningar för simkunnighet och motverka könssegregation i kommunala badhus.

Storängsbotten

Stockholm är i behov av att stärka sin position som en av världens främsta idrotts- och evenemangsstäder. För att möta detta behov och skapa förutsättningar för framtidens evenemang föreslår vi att en ny multifunktionsarena byggs i Storängsbotten. Detta blir inte bara en arena, utan en viktig del av ett större sport- och kulturkluster i Stockholm. Den nya multifunktionsarenan ska dessutom integreras med de redan befintliga och planerade idrottsanläggningarna i området.

En ny arena i Storängsbotten skulle skapa många fördelar för Stockholm. Multifunktionella anläggningar kan anpassas för olika typer av evenemang, från idrott till konserter och mässor. Arenan skulle bidra till turism och lokalt näringsliv genom att dra fler besökare till staden. Genom att kombinera olika funktioner i ett kluster kan resurserna utnyttjas effektivare. Med moderna byggtekniker och klimatsmarta lösningar kan arenan bli ett föregångsexempel.

För att förverkliga visionen om en multifunktionsarena i Storängsbotten bör Stockholms stad initiera en förstudie för att fastställa den mest lämpliga placeringen och utformningen av arenan. Vidare bör samverkan ske med privata aktörer för att säkerställa finansiering och drift. Planeringen måste även ske i dialog med närboende och andra intressenter för att skapa bred förankring.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att öka antalet idrottstimmar i skolan och stärka idrottens roll på fritidshemmen
- att stimulera tillkomsten av fler fritidsbanker bland annat genom att i högre grad inkludera föreningar och företag
- att implementera nattfotboll i Stockholm för att skapa fler idrottstimmar och trygga miljöer i stadens utsatta områden
- att stärka simkunnigheten bland unga och nyanlända
- att utreda förutsättningarna för en ny multifunktionsarena i Storängsbotten

En värdig finansiering av kultur

Stockholm är Sveriges huvudstad och kulturella mittpunkt. För att förbättra stadens kulturliv måste därför också politiken förändras nationellt. Det krävs reformer av moms, skatteregler och förutsättningar för privat finansiering för att Stockholm både ska förbli och utvecklas som en attraktiv stad.

Privat finansiering

Den mest centrala frågan i kulturpolitiken är den om finansiering. Moderaterna står som parti bakom en blandning av privat och offentlig finansiering av kultur men detta måste även bli verklighet genom konkreta reformer. Staten behöver exempelvis ta ansvar för finansieringen av Sveriges nationalscener och de kulturella institutioner som inryms i Statens Fastighetsverk. Samtidigt ska regelverken inte stå i vägen för fristående initiativ och verksamheter.

En färsk rapport från myndigheten för kulturanalys framhåller flera fördelar med privat kulturfinansiering. En av de viktigaste är ökad diversifiering av finansieringen, vilket stärker kulturverksamheters ekonomiska stabilitet och autonomi. Exempelvis bidrar fler finansieringskällor, utöver offentliga medel, till att minska beroendet av en enda aktör och därmed skyddas verksamheten från oönskad styrning eller politiskt inflytande.

En annan fördel är att privat finansiering kan stimulera nytänkande och innovation, vilket har visat sig i länder som USA där privata stiftelser ofta stödjer banbrytande projekt. Studier av museisektorn i länder som Storbritannien och Italien visar att en blandad finansieringsmodell som kombinerar offentliga och privata medel kan leda till ökad kreativitet och nya uttryck.

Rapporten beskriver att hushållen är den största källan till privat kulturfinansiering i Sverige. Hushållens utgifter för kultur, inklusive biljetter till bio, teater och konserter, motsvarar i storlek de totala kommunala utgifterna för kultur. För museer, scenkonst och bild- och formutställningar står offentliga medel för ungefär 70 % av finansieringen, medan egenintäkter från biljettförsäljning och lokaluthyrning utgör viktiga delar av den privata finansieringen.

Stiftelser bidrar också till kultursektorn, men i en mer begränsad omfattning. År 2022 uppgick stödet från privata stiftelser till uppskattningsvis 331–631 miljoner kronor, vilket är en betydande ökning från tidigare år. Detta stöd riktas främst till specifika projekt snarare än löpande verksamheter. Sponsringen till kulturen har däremot minskat. Många sponsringsbidrag ligger på mindre summor, exempelvis mellan 5 000 och 20 000 kronor, och går ofta till specifika projekt snarare än till hela verksamheter.

Skatteavdrag för donationer till kultur och idrott

Fler individer och företag bör kunna göra större skatteavdrag för donationer till välgörande ändamål, kultur och idrott. I dag är möjligheterna till skatteavdrag för donationer i Sverige begränsade, och det finns ett stort utrymme för reformer som skulle kunna göra det lättare för både privatpersoner och företag att bidra ekonomiskt till viktiga samhällssektorer.

Reglerna för sponsring inom idrotten fungerar redan som en bra utgångspunkt och kan inspirera till finansiering av andra kulturprojekt. Inom idrotten är sponsring en väletablerad metod för att attrahera privata investeringar och företag kan göra skatteavdrag för dessa sponsringssatsningar. En liknande modell bör överföras till kultursektorn, där donationer till exempelvis museer, teatrar och musikfestivaler skulle ge större skatteincitament.

Många länder har redan utvecklade system för skatteavdrag vid donationer till välgörenhet, kultur och idrott, och vi skulle kunna lära av dessa exempel. USA har ett av världens mest generösa system för skatteavdrag kopplade till donationer. Där är privata donationer till välgörenhetsorganisationer, kulturinstitutioner och ideella föreningar avdragsgilla. Tyskland har också förmånligare skatteregler för donationer. Individer och företag kan dra av upp till 20 % av sina inkomster för donationer till ideella organisationer, inklusive kultur och idrott. I Frankrike finns ett system där individer kan dra av upp till 66 % av sin donation till välgörenhet från sin skatt, medan företag kan dra av upp till 60 %.

Förenklade regler för konstmecenater

Moderaterna i Stockholms stad vill införa ett avdragsgillt belopp för privatpersoner som stödjer konstnärer, liknande modellen för gåvor till välgörenhet. Stödet ska kunna inkludera pengar, lokaler, material eller andra tjänster som möjliggör konstnärens arbete. För att underlätta administrationen ska mecenaten registrera stödet via ett enkelt digitalt system där konstnären också godkänner mottagandet. Dessutom föreslås en reducerad eller helt slopad moms, från dagens 25 procent till antingen 6 procent eller 0 procent, på material och tjänster som skänks till konstnärer. Om en mecenat exempelvis köper målarfärg eller annat material för konstnären, ska dessa utgifter undantas från moms.

Stipendier eller bidrag som ges av privatpersoner till konstnärer ska bli skattefria för mottagaren om pengarna används för konstnärlig verksamhet. Stödet måste vara dokumenterat och gå direkt till konstnärens arbete, exempelvis produktion, utställningar eller vidareutbildning.

Vi vill även skapa ett särskilt sparformat som gynnar kulturstöd där privatpersoner kan sätta in pengar på ett "kulturkonto", där insättningar öronmärks för att stödja konstnärer. Pengarna är fria från kapitalbeskattning så länge de används inom ett bestämt tidsintervall för att stödja konstnärer.

Skattesänkningar och stöd för kulturhistoriskt bevarande

Vi bör även tillåta skatteavdrag för privatpersoner och företag som investerar i restaurering och underhåll av kulturhistoriska byggnader. Detta kan öka engagemanget i bevarandet av Stockholms kulturarv och förlänga livslängden på stadens historiska fastigheter.

Moderaterna i Stockholms stad vill också se långsiktiga partnerskap med näringslivet för att driva underhåll och aktiviteter vid kulturhistoriska platser. Detta kan öppna upp för företagssponsring av underhållsåtgärder, vilket minskar den offentliga kostnaden för bevarandet och förstärker samhörigheten mellan näringslivet och stadens kulturarv.

En rimlig hyressättning för kulturfastigheter

Statens Fastighetsverk (SFV) förvaltar cirka 2 300 fastigheter med 4 000 byggnader, varav många har stor kulturhistorisk betydelse. I Stockholm inkluderar detta Riddarholmen, stora delar av Skepps- och Kastellholmen samt regeringskvarteren. Dessutom hanterar SFV ett stort antal kulturfastigheter som Nationalmuseum, Dramaten och Musikaliska, vilka är värdefulla symboler för stadens kulturella arv.

Det totala värdet av SFV:s fastighetsportfölj uppskattas till över 100 miljarder kronor. Förvaltningen är kostsam och kräver stora resurser. Kulturhistoriska byggnader som Stockholms slott och Riddarholmskyrkan kräver omfattande underhåll och renowing, vilket ökar belastningen på budgeten.

En pågående debatt rör hyressättningen för kulturfastigheter som Nationalmuseum och Dramaten, där regeringen utreder nya hyresmodeller för att hantera de höga kostnaderna utan att äventyra verksamheternas ekonomi. Att anpassa hyressystemet för kulturinstitutioner i Stockholm är viktigt för att säkerställa att dessa platser kan fortsätta vara tillgängliga för allmänheten och att de långsiktigt kan upprätthålla sina kulturhistoriska värden.

Privat övertagande av fastigheter

Prins Eugens Waldemarsudde är Sveriges största privata konstdonation, omfattande över 7000 verk, ett historiskt hem, park och trädgårdsanläggningar. Museet drivs idag som en självständig stiftelse, efter en lång period under Statens konstmuseer och senare Nationalmuseum.

År 2015 tog stiftelsen över ansvaret för fastigheterna från Statens Fastighetsverk, och 2017 blev museet helt fristående från Nationalmuseum. Detta frigjorde museet från höga hyreskostnader och långa byråkratiska processer, vilket har möjliggjort en mer dynamisk och självstyrd verksamhet. Stiftelsen har sedan dess kunnat utveckla verksamheten med bland annat en egen restaurang, där menyn ofta är kopplad till aktuella utställningar, och en pedagogisk verksamhet som riktar sig till barn och unga. Idag finansieras Waldemarsudde till 75 procent av entréavgifter, försäljning, restaurangintäkter och externa bidrag. Museet arbetar kostnadseffektivt och håller en liten personalstyrka.

Moderaterna i Stockholm vill verka för ett privat övertagande av vissa statligt ägda kulturlokaler i Stockholm. Detta skulle ge privata aktörer möjligheten att förvalta och utveckla dessa lokaler, vilket kan bidra till en mer dynamisk och effektiv användning av kulturfastigheter. Genom att överföra ägandet från staten till privata intressen kan

verksamheterna få en mer flexibel och marknadsanpassad förvaltning, samtidigt som staden kan stärka sitt kulturutbud.

Privata ägare kan snabbare fatta beslut om utställningar, renoveringar och evenemang, vilket kan förbättra besökarupplevelsen och skapa ett mer varierat kulturutbud. Genom att främja privat övertagande av statligt ägda kulturlokaler kan Moderaterna stödja utvecklingen av Stockholm som en kulturell och levande stad.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att öka andelen privat finansiering av kultur
- att skapa förmånligare skatteavdrag för privata donationer till kultur
- att införa ett regelpaket som underlättar för konstmecenater
- att stärka incitamenten för privata bidrag till bevarande av kulturarv
- att lokalhyrorna för kulturfastigheter justeras
- att fler kulturfastigheter och verksamheter ska drivas i privat regi

Offentlig finansiering

Allmänna arvsfonden – en gemensam kulturarvsskatt

Utöver den privata finansieringen behöver också den offentliga sektorn ett stabilt alternativ. Den allmänna arvsfonden har stor och outnyttjad potential, och fördelade år 2023, 1 357 miljoner kronor. Moderaterna i Stockholms stad föreslår att Allmänna arvsfonden omvandlas till en svensk variant av Storbritanniens National Trust, en oberoende stiftelse där alla medborgare är delägare. Genom denna förändring kan Allmänna arvsfonden utvecklas till en långsiktig och självständig resurs för kulturbevarande och kulturutveckling i Sverige. Genom att omdirigera fondens medel till att stödja och skydda svenska kulturarv, historiska byggnader, naturmiljöer och kulturprojekt blir den ett kraftfullt verktyg för att vårda och främja det svenska kulturarvet för framtida generationer.

I likhet med National Trust i Storbritannien skulle denna omvandling innebära att Allmänna arvsfondens tillgångar och egendom förvaltas för allmänhetens bästa. Svenska medborgare skulle symboliskt bli delägare i fondens investeringar och därmed få ett direkt inflytande över det kulturarv som fonden bevarar. Fonden kan också öppnas upp för medborgarengagemang genom att erbjuda volontärmöjligheter i kulturbevarande projekt och engagera lokalsamhällen i att vårda och använda fondens fastigheter och områden.

Enhetlig kulturmoms

Förutom direkt finansiering måste de skattemässiga incitamenten vara rätt. Det är inte rimligt att olika typer av kultur och underhållning beläggs med olika momssatser. Moms på teater, opera och konserter är idag 6 procent. Samtidigt är exempelvis biobesök och restaurangunderhållning belagda med 25 procent. Moderaterna bör istället verka för en enhetlig nöjesmoms på 6 procent som omfattar all kulturell verksamhet, evenemang och nöjesaktiviteter. De diversifierade momssatserna innebär en administrativ kostnad i sig för Skatteverket och ett enklare regelverk underlättar både för förvaltningen och utövarna.

Idag påverkas besökarnas val indirekt av momsskillnaderna, där aktiviteter med högre moms ofta blir dyrare för konsumenten. En enhetlig nöjesmoms på 6 procent skulle därför kunna stimulera en bredare och mer dynamisk kulturmarknad, där aktörer oberoende av genre har likvärdiga konkurrensvillkor.

Genom att Moderaterna aktivt driver frågan om en enhetlig moms, kan Stockholm stärka sin position som en ledande kulturstad. Lägsta möjliga momssats skulle kunna sänka biljettpriiser och underlätta för mindre aktörer att etablera sig och växa. En låg, enhetlig moms skulle också skapa enklare regelverk och underlätta redovisningen för arrangörer och företagare inom kultur- och nöjesbranschen.

Utvidgad momsbefrielse

Kultur- och konstverksamhet kan i Sverige vara momsbefriad under vissa förutsättningar. För att kvalificera sig måste arrangören vara en ideell förening eller stiftelse som verkar för att främja kultur eller allmännyttiga intressen. Exempel på momsbefriade verksamheter är konserter, teater- och konstutställningar, museer, bibliotekstjänster samt kulturframträdanden som folkdans, körsång och klassisk musik, förutsatt att de drivs ideellt och utan kommersiellt syfte.

Momsbefrielsen är avsedd att stötta kultursektorn och underlätta för mindre aktörer och ideella organisationer att främja kultur på lokal nivå utan den ekonomiska börda som moms kan innebära. Idag hindras ideella föreningar från att hyra lokaler. Moderaterna vill därför verka för att utvidga momsfriheten för att underlätta verksamheten för fler föreningar. Undantaget skulle exempelvis kunna ges till vinstdrivande, men allmännyttiga stiftelser.

Artistskatt

Det bör införas en förbättrad artistskatt för att underlätta för både internationella och nationella artister och idrottare att verka i Sverige. I nuläget tillämpas den så kallade SINK-skatten (Särskild inkomstskatt för utomlands bosatta), vilken innebär att artister, musiker, idrottare och andra uppträdande personer som är bosatta utomlands, men arbetar tillfälligt i Sverige, beskattas med 15 procent av sin inkomst. Denna skatt är ett led i att förenkla beskattningen för utländska artister som uppträder i landet och därmed undvika komplicerade deklarationsförfaranden.

Trots att SINK-skatten syftar till att förenkla för internationella artister, finns det fortfarande utmaningar som kan hindra dessa personer från att vilja verka i Sverige. Det gäller särskilt jämfört med andra länder som erbjuder mer förmånliga beskattningsmodeller för tillfälliga artister och idrottare.

För att stärka Sveriges konkurrenskraft som en attraktiv plats för internationella artister och idrottare föreslås en reformering av artistskatten. En förbättring skulle kunna innebära sänkta skattesatser, enklare administrativa rutiner och bättre villkor som skulle stimulera både internationella och nationella artister att välja Sverige som arbetsland. Dessutom kan en mer gynnsam artistskatt främja kultur- och idrottsutbyten, vilket i sin tur gynnar landets ekonomiska tillväxt och kulturella utveckling.

En sådan reform skulle kunna harmonisera Sveriges regelverk med andra länder i Europa som redan har lägre beskattning eller speciella undantag för tillfälliga artister. Detta kan också underlätta för arrangörer och kulturinstitutioner i Sverige som vill attrahera stora internationella namn, vilket skulle kunna bidra till att stärka landets position som ett kulturellt och sportligt centrum på den internationella arenan.

Finansiering av fria inträden för svenska ungdomar

Den svaga svenska kronan har på senare tid medfört en ökad turism till Stockholm och andra delar av Sverige, då utländska besökare får mer för sina pengar jämfört med andra europeiska destinationer. Den fördelaktiga växelkursen har gjort det attraktivt för turister från exempelvis EU-länder, USA och Asien att besöka svenska städer och njuta av vårt rika kulturarv, vackra natur och moderna stadsliv.

I ljuset av detta vill Moderaterna i Stockholms stad införa en reform där inträdet till museer och kulturinstitutioner för svenska ungdomar finansieras genom högre entréavgifter för turister. Målet med förslaget är att både främja ungas tillgång till kultur samt att ta tillvara på turismens ekonomiska fördelar i Sverige. Genom att låta utländska turister betala mer kan svenska medborgare, särskilt ungdomar, få gratis tillgång till museer och andra kulturinstitutioner.

Denna modell, där lokala invånare eller specifika grupper som ungdomar får subventionerade eller gratis inträden, medan turister betalar mer, tillämpas i viss utsträckning redan i andra länder. I Frankrike erbjuder många statliga museer, som Louvren, gratis inträde för alla EU-medborgare under 26 år, medan internationella besökare betalar fullpris. Detta görs för att stimulera ungas intresse för kultur och historia inom EU, samtidigt som turistinkomster bidrar till att finansiera museernas verksamhet.

Italien erbjuder kraftigt rabatterade eller fria inträden för ungdomar och studenter på sina statliga kulturinstitutioner. Turister betalar ofta en högre avgift, särskilt vid besök till berömda platser som Colosseum och Vatikanmuseerna.

Spanska museer som Prado-museet i Madrid erbjuder gratis inträde för alla EU-medborgare vissa dagar i veckan, medan övriga internationella turister betalar en entréavgift. Detta skapar en modell där lokalbefolkningen och EU-invånare kan ta del av kulturarvet till låg eller ingen kostnad, medan turismintäkter bidrar till museets drift.

Offentligt privat partnerskap

I dag är kommunallagen strikt när det gäller kommuners möjlighet att samarbeta med privata aktörer för att utveckla offentliga utrymmen. Detta begränsar möjligheterna att skapa attraktiva och levande stadsmiljöer. För att lösa detta bör reglerna för samarbete mellan kommuner och privata aktörer justeras, så att kommuner kan ingå fler långsiktiga partnerskap med privata företag. I bland annat Tyskland har man haft stor framgång med att använda offentligt privata partnerskap för att utveckla både kommersiella och kulturella projekt och Stockholm bör följa detta goda exempel.

Tekniska museet i Stockholm har utvecklat en finansieringsmodell som bygger på både offentliga medel och privat finansiering. Statsanslaget står för endast 30 procent av museets omsättning, vilket innebär att en stor del av finansieringen kommer från privata partnerskap,

sponsorer och egna intäkter. Ett exempel är samarbetet med försvarskoncernen Saab. Museet samarbetar även med flera universitet och teknikföretag, vilket möjliggör kunskapsutbyten och förstärker deras teknikorienterade utställningar. Museichefen Peter Skogh betonar vikten av självständighet i valet av innehåll och att museet inte låter sponsorer styra verksamheten.

Ökat anslag till hov- och slottsstaterna

Totalt omfattar statsbudgeten 1 428 miljarder kronor. Kungliga hov- och slottsstatens budget för 2025 omfattar 190,5 miljoner kronor. Budgetposten utgör alltså ungefär 0,132 promille. Detta kan jämföras med exempelvis statsbidraget till studieförbunden på 1,6 miljarder kronor.

Hovstatens huvudsakliga uppgift är att stödja statschefen och kungafamiljen i deras officiella åtaganden. Under 2023 ökade verksamhetens kostnader, främst på grund av högre personal- och driftskostnader, vilket resulterade i ett underskott. Slottsstaten, som ansvarar för vården av de kungliga slotten och utställningsverksamheten, såg samtidigt ökade intäkter. Under 2023 uppgick besöksantalet till de kungliga slotten till 1,3 miljoner, en klar uppgång jämfört med pandemin men fortfarande något lägre än nivåerna före 2020. Trots detta steg kostnaderna, vilket ledde till ett underskott.

Framåt väntas fortsatt hög efterfrågan på både Hovstatens och Slottsstatens verksamhet. Regeringen föreslår därför anslagsökningar för både säkerhetsinsatser och förvaltning av kulturarvet. Hovstaten och Slottsstaten kommer fortsatt dela anslagen enligt principen att Hovstaten erhåller 51 procent och Slottsstaten 49 procent. Regeringen betonar behovet av långsiktig planering för att möta ökande kostnader och säkerställa att verksamheten kan drivas effektivt detta inkluderar dock inte de växande kostnaderna för underhåll av kulturhistoriska fastigheter.

Slottsstaterna, som omfattar elva av de mest betydelsefulla slotten i Sverige – inklusive Kungliga slottet i Stockholm, Drottningholms slott och Gripsholms slott – förvaltas av Statens fastighetsverk (SFV). Enligt SFV:s årsredovisning för 2023 har kostnaderna för underhåll och renovering av dessa fastigheter skjutit i höjden. År 2022 låg de årliga kostnaderna för slottens underhåll på över 250 miljoner kronor, en ökning med nästan 20 % på fem år. Inflationen och ökade priser på byggmaterial förklarar en del av denna kostnadsökning, men en stor andel handlar om eftersatt underhåll som blivit akut.

Exempelvis har renoveringen av Kungliga slottet i Stockholm, som inleddes 2011, redan kostat över 1,5 miljarder kronor och förväntas fortsätta till 2050 med en beräknad totalkostnad på ytterligare 1 miljard kronor. Samtidigt har Drottningholms slott, som är upptaget på Unescos världsarvslista, identifierat behov av renoveringar som kommer kosta över 500 miljoner kronor de närmaste tio åren.

En stor del av problemet ligger i den otydliga ansvarsfördelningen mellan kungahuset och staten. Medan kungafamiljen disponerar flera av slotten, är det SFV och skattebetalarna som

står för underhållskostnaderna. Detta system är ineffektivt och saknar transparens. Många av slottsstaternas fastigheter används sällan, vilket innebär att de står tomma stora delar av året. En reform för att öppna dessa slott för fler publika evenemang, konferenser och turism kan skapa intäkter som direkt återinvesteras i deras underhåll. Moderaterna i Stockholm vill därför verka för att öka, förtydliga och effektivisera fördelningen av anslagen för att bevara det kulturarv som förvaltas av slottsstaterna och staten.

Det kommunala utjämningsystemet

Stockholm står för en stor del av Sveriges produktion och därmed skatteintäkter. Det kommunala utjämningsystemet innebär dock att delar av dessa intäkter går till andra kommuner. Flera av dessa kommuner, som styrs av rödgröna majoriteter går med årliga underskott och är beroende av stödet genom utjämnningen. Poängen med systemet är att underlätta driften av basala funktioner som skola och infrastruktur.

I realiteten går dock medel till kultur. Det innebär att stockholmare i praktiken betalar för andra kommuners kulturliv istället för att prioritera vårt eget. Det kommunala utjämningsystemet bör därför reformeras så att pengarna endast kan gå till grundläggande samhällsfunktioner. Detta skulle frigöra skattepengar som kan gå till Stockholms kulturliv, som idag går till andra städer.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att allmänna arvsfondens medel ska gå till bevarande av det svenska kulturarvet
- att införa en enhetlig nöjesmoms
- att en utvidgad momsbefrielse införs för kulturell verksamhet
- att sänka artistskatten
- att omfördela offentligt finansierade kulturinstitutioners inträdesavgifter till internationella turister för att möjliggöra fria inträden för barn och unga
- att underlätta för offentlig-privata partnerskap
- att utreda en ny finansieringsmodell för hov- och slottsstaterna samt för dess disponerade fastigheter
- att reformera det kommunala utjämningsystemet

En kulturhuvudstad i världsklass

Lokalt konstnärsklimat

Moderaterna i Stockholm vill att kulturen ska vara en central drivkraft i stadens utveckling. Kulturen ska växa i takt med staden och integreras i stadsrummet för att skapa en levande, dynamisk och attraktiv kulturstad för både stockholmare och besökare. Genom ett ökat samarbete mellan kulturinstitutioner och näringslivet ska Stockholm erbjuda ett brett och tillgängligt kulturliv. Ett särskilt fokus ligger på att stärka de kulturella och kreativa näringarna genom samverkan med Stockholm Business Region där målet är att stödja ett rikt och inkluderande kultur- och nöjesliv som bidrar till stadens puls dygnet runt.

Vi vill skapa en långsiktig plan för hur kultur ska integreras i alla stadsutvecklingsprojekt. I detta ingår att involvera kulturinstitutioner och konstnärer i planeringsprocesser för offentliga rum och byggnader, och etablera konstnärliga riktlinjer för att säkerställa en enhetlig och sammanhållen kulturmiljö i hela staden. Stockholm är navet för svensk besöksnäring med över 15 miljoner gästnätter per år. Med omkring 100 museer, är Stockholm en av världens museitätaste städer. Det får dock inte tas för givet och vi behöver tillsammans arbeta för att stärka stadens attraktivitet både som hem och destination.

Residensprogram för konstnärer

Stockholm ska vara en stad där kulturen blomstrar, och konstnärer ges de resurser de behöver för att skapa och utvecklas. Moderaterna vill därför etablera ett residensprogram för konstnärer, en plattform som erbjuder arbetsutrymmen, boende och finansiering. Moderaterna föreslår att staden och privata mecenater samarbetar för att finansiera residensprogrammet. Staden kan bidra med att identifiera lokaler och administrera ansökningar, medan privata personer och företag står för finansieringen. Stadens överskottsfastigheter kan användas, vilket samtidigt ger dessa byggnader nytt liv.

För att uppmuntra privat engagemang föreslår vi skatteincitament i form av avdrag för en andel av bidragen från privata finansiärer och avdrag för utgifter kopplade till underhåll och drift av lokaler som används i programmet. Residensprogrammen kan utformas för att vara både nationella och internationella, och kan bedrivas i samarbete med stadens större kulturhus. För att skapa en mångfald av kulturuttryck kan programmen specialiseras på olika konstformer som bildkonst, musik, dans eller litteratur. Dessutom kan privata mecenater ges möjlighet att knyta sitt namn till specifika residensprogram, vilket ger både erkännande och publicitet.

Residensen ska erbjuda flexibla lösningar, såsom kombinerade bostäder och ateljéer med kortare hyreskontrakt. Privata hyresvärdar som hyr ut boenden till konstnärer till förmånliga villkor kan bli en del av programmet.

För att säkerställa att residensplatserna når rätt mottagare ska ett öppet ansökningssystem administreras av kommunen eller en fristående kulturorganisation. Privata mecenater kan även ges även möjlighet att sponsra enskilda konstnärer direkt i ansökningsprocessen, vilket stärker banden mellan mecenater och det lokala konstlivet.

Utvecklat fristadsprogram

I det ovan nämnda förslaget ingår även att integrera dessa reformer för att utveckla fristadsprogrammet, som är en del av Stockholms stads arbete för att värna yttrandefrihet och konstnärlig frihet. Programmet innebär att staden erbjuder en säker plats för förföljda författare, journalister, konstnärer och andra kulturutövare som tvingats fly från sina hemländer på grund av hot, censur eller förtryck.

Syftet är att skapa en trygg miljö där dessa kulturutövare kan fortsätta sitt arbete utan att riskera repressalier samt att visa Stockholms engagemang för mänskliga rättigheter och demokratiska värden genom att stödja yttrandefrihet globalt. Samarbeten med lokala och internationella organisationer ska stärkas för att erbjuda stödtjänster som bostäder och språkundervisning. Deltagarna ska i högre utsträckning få möjlighet att delta i stadens kulturinstitutioner och nätverk för att dela sina erfarenheter och arbete med stockholmarna.

Stipendier och mentorskap för unga

Moderaterna vill inom ramen för den lokala kulturpolitiken skapa fler möjligheter för unga talanger att utvecklas och nå sin fulla potential. I samarbete med privata aktörer och civilsamhället vill vi utöka antalet stipendier riktade till unga inom musik, dans, konst och teater. Dessa stipendier ska inte bara vara ett ekonomiskt stöd, utan också fungera som en språngbräda för att bygga en karriär inom kulturlivet.

Utöver stipendierna föreslår vi etableringen av strukturerade mentorprogram där unga talanger ges möjlighet att arbeta nära och få handledning av professionella kulturutövare. Dessa mentorprogram ska skapa en värdefull länk mellan etablerade kulturarbetare och nästa generation, vilket stärker överföringen av kunskap, erfarenheter och inspiration.

Dessutom ska stadens kulturinstitutioner och stiftelser bidra till att erbjuda doktorandplatser och praktik med konstnärlig inriktning. Detta både för att gynna verksamheterna som lider av kompetensbrist och för att få studenter ut i arbetslivet. Genom dessa insatser vill Moderaterna säkerställa att unga kulturutövare ges förutsättningar att blomstra, samtidigt som vi stärker Stockholms kulturella ekosystem och skapar långsiktiga möjligheter för ungdomar att bidra till ett dynamiskt och levande kulturliv.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

att Stockholm ska ha Sveriges bästa klimat för konstnärer och kreativa näringar

-
- att etablera ett residensprogram för konstnärer
 - att utveckla Stockholms fristadsprogram genom att engagera fler privata aktörer
 - att inrätta stipendier, doktorandplatser, praktik- och mentorskapsprogram för unga i samarbete med näringslivet och civilsamhället

Kultur i hela staden

Spridning av kulturplatser

Stockholms Kulturkartor visar tydligt att kulturutbudet är starkt koncentrerat till innerstaden, medan ytterområden som Västerort har ett betydligt mindre utbud av kulturplatser. Denna ojämna fördelning skapar skillnader i tillgång till kultur, vilket påverkar områdenas attraktivitet.

Kulturutbudet i Stockholm är särskilt koncentrerat till Norrmalm och Södermalm, där en majoritet av stadens kulturinstitutioner, gallerier, teaterscener och mötesplatser är lokaliserade. Till exempel har dessa områden flera stora kulturhus och scener, medan områden som Spånga-Tensta och Kungsholmen helt saknar kulturhus och har få kulturmötesplatser. Detta innebär att invånarna i ytterstadsområden har begränsad tillgång till kulturutbudet och behöver resa in till stadskärnan för att ta del av ett brett kulturutbud.

Västerort är särskilt underförsörjt när det gäller kulturplatser, vilket påverkar den sociala dynamiken och trivseln i området. Att etablera fler kulturhus och scener i Västerort skulle kunna skapa nya sociala mötesplatser och stärka de lokala samhällena. Kulturhus i underförsörjda områden kan fungera som samlingspunkter för olika kulturaktiviteter, såsom konstutställningar, teater och musik, vilket kan bidra till att fler invånare känner sig inkluderade i stadens kulturliv. En sådan satsning skulle också kunna öka engagemanget bland ungdomar och skapa fler kreativa möjligheter i dessa områden.

Moderaterna i Stockholms stad vill därför etablera kulturhus och mindre scener i områden som Spånga-Tensta, Hässelby och Vällingby. Dessa platser kan rymma lokala konstnärsverkstäder, teatrar och evenemangsytor som kan användas av både lokala kulturaktörer och nationella organisationer. Vi vill också skapa fler offentliga ytor för konst och kultur i Västerort, som till exempel utomhusgallerier eller mindre scener för framträdanden vid parker och torg. I detta kan pop-up och satellitverksamheter till innerstadsinstitutionerna ingå och inspiration kan tas från goda exempel så som Naturhistoriska museets utställning i Mall of Scandinavia och Vrakmuseets verksamhet på NK. Detta skulle ge fler invånare möjlighet att ta del av konst och kultur utan att behöva resa in till innerstaden.

Sammanfattningsvis kan sägas att en jämnare spridning av kulturplatser kan bidra till trivsel i hela Stockholm. När fler områden har tillgång till kulturhus och scener ökar möjligheterna för kulturellt utbyte och gemensamma upplevelser. Det bidrar även till att skapa en levande stadsmiljö i ytterområdena, vilket kan göra dem mer attraktiva både för invånare och besökare. Ökad tillgång till kulturplatser kan dessutom ha en positiv inverkan på lokalt näringsliv, med fler besökare till lokala caféer, restauranger och butiker.

Utlåning av lokaler för kulturella evenemang

I Stockholm råder en stor efterfrågan på lokaler, både för idrott och kultur. Samtidigt har många företag ytor som står tomma under kvällar och helger. Staden har i och med detta en stor outnyttjad potential i scener, konferensanläggningar, friskvårdslokaler och annat. Idag omöjliggörs dock uthyrning av dessa på grund av momsregler för ideella föreningar och beslutade detaljplaner, som låser in vad en yta måste användas för. Exempelvis kan en lokal i city, som enligt beslut i detaljplanen är en näringslivslokal, inte lånas eller hyras ut till en konsert eller en bordtennisförening.

Vi vill reformera detaljplanerna så att lokalernas användning blir flexibla. Likaså måste momsregler för ideella föreningar ses över. På så sätt kan företag och kultursektorn tillsammans skapa en mer dynamisk och levande stad. Genom samarbeten där företag lånar ut sina lokaler för kulturella evenemang kan vi öka tillgängligheten till kultur för fler stockholmare. Det ger samtidigt företagen en möjlighet att bidra till det lokala kulturlivet och stärka sin koppling till samhället. En sådan samverkan skulle göra staden mer attraktiv, innovativ och levande året runt.

Stadsbiblioteket

År 2028 fyller Stockholms stadsbibliotek hundra år – en milstolpe som markerar dess historiska betydelse både som en arkitektonisk pärla och som en central institution för bildning och kultur i Stockholm. Biblioteket, ritat av den erkände arkitekten Gunnar Asplund, är inte bara en ikonisk byggnad utan även en ovärderlig del av vår stads historia och identitet.

Moderaterna i Stockholm ser det som en prioritet att säkra och förädla denna kulturella skatt för framtida generationer. Vi vill därför driva på för en omfattande renovering av Stadsbiblioteket, med målsättningen att återställa det till sin forna glans. Renoveringen ska omfatta både huvudbyggnaden och de tillhörande lokaler som en gång utgjorde en del av bibliotekets helhet, med ambitionen att bevara dess unika karaktär och samtidigt göra byggnaden mer funktionell för dagens och morgondagens behov.

Utöver att bevara det historiska arvet vill vi även säkerställa att Stadsbiblioteket fortsätter att vara en plats för lärande, innovation och möten mellan människor. I samband med renoveringen vill vi undersöka möjligheter att modernisera bibliotekets digitala infrastruktur, förbättra tillgängligheten och skapa inspirerande miljöer som attraherar både unga och gamla. På så sätt kan vi låta Stadsbiblioteket spela en fortsatt central roll i stockholmarnas liv som en bro mellan vårt gemensamma kulturarv och framtidens behov av kunskap och kreativitet.

Museumsinsel på Skeppsholmen

Skeppsholmen har länge varit ett viktigt kulturellt nav i Stockholm och potentialen att utveckla ön till ett internationellt framstående kulturcentrum är stor. Med inspiration från Berlin, där Museumsinsel (Museiön) samlar några av världens mest kända museer på en plats, vill Moderaterna skapa ett "Museumsinsel Skeppsholmen", ett kluster av museer och kulturinstitutioner som blir en tydlig destination för både stockholmare och besökare.

Genom att samla och utveckla befintliga kulturverksamheter och tillföra nya, kan Skeppsholmen bli en unik mötesplats för konst, historia, arkitektur och vetenskap. En satsning på Museumsinsel Skeppsholmen innebär också att vi kan profilera Stockholm som en kulturstad av världsklass, med en samlad kulturupplevelse i en unik miljö mitt i stadens hjärta. Skeppsholmen har redan idag flera viktiga museer, såsom Moderna Museet och ArkDes, men genom att tillgängliggöra fler lokaler och möjliggöra fler samarbeten kan vi skapa ett sammanhållet kulturkluster som lockar till sig fler utställningar och besökare.

Moderaterna vill även göra området mer tillgängligt genom förbättrad infrastruktur. Med fler gångbroar, en utökad kollektivtrafik till ön och nya bryggor som tillåter både båtar och mobila försäljningsenheter, kan Skeppsholmen öppnas upp som en självklar kulturdestination. Samtidigt vill vi uppmuntra privata initiativ att investera i och driva vissa kulturlokaler, vilket kan förstärka bredden av utbudet och ge Skeppsholmen en mångfald av kulturupplevelser.

Därför ska Moderaterna i Stockholms stad verka för

- att kultursatsningar sker jämnt fördelat över hela staden
- att förenkla uthyrning av lokaler genom att se över momsregler och detaljplaner
- att renovera och återställa stadsbibliotekets samtliga delar
- att etablera Skeppsholmen som Stockholms eget museumsinsel